

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمدۀ
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۲۶/۰۳/۱۰/۲۰

(شماره ۱)

۱۳۸۹ فروردین ماه

فهرست مندرجات

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱	۱- آمریکا
۷	۲- منطقه یورو
۱۰	۳- ین
۱۴	۴- لیره انگلیس
۱۹	۵- طلا
۲۲	۶- نفت

ارزش هر دلارآمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک)، قیمت نقدی

۱۳۸۹/۱/۶ هفته منتهی به

طلا، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۱۰/۳/۲۶

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه مارس ۲۶	پنجشنبه مارس ۲۵	چهارشنبه مارس ۲۴	سه شنبه مارس ۲۳	دوشنبه مارس ۲۲	عنوان	جمعه ۱۹ مارس
۰/۶۵۲۰۴		۱/۰۰	۰/۶۵۸۵۸	۰/۶۶۰۵۹	۰/۶۶۰۳۱	۰/۶۵۹۷۳	۰/۶۵۶۲۳	۰/۶۵۶۰۵	SDR به دلار	۰/۶۵۴۳۱
۱/۳۶۶۵	(۵)	-۱/۸۴	۱/۳۴۱۴	۱/۳۴۱۲	۱/۳۲۸۵	۱/۳۳۱۶	۱/۳۵۰۶	۱/۳۵۵۲	* یورو (پول واحد اروپایی)	۱/۳۵۳۷
۱/۵۱۷۷	(۴)	-۱/۵۱	۱/۴۹۴۸	۱/۴۹۰۴	۱/۴۸۲۳	۱/۴۸۷۴	۱/۵۰۴۶	۱/۵۰۹۷	* لیره انگلیس	۱/۵۰۱۷
۱/۰۱۴۸	(۲)	۰/۷۶	۱/۰۲۲۵	۱/۰۲۷۰	۱/۰۲۴۲	۱/۰۲۵۸	۱/۰۱۶۶	۱/۰۱۹۱	دلار کانادا	۱/۰۱۶۵
۱/۰۵۸۱	(۱)	۰/۷۱	۱/۰۶۵۶	۱/۰۶۵۸	۱/۰۷۳۴	۱/۰۷۳۵	۱/۰۵۶۸	۱/۰۵۸۴	فرانک سویس	۱/۰۶۰۷
۹۰/۴۰	(۳)	۱/۳۵	۹۱/۶۲	۹۲/۵۱	۹۲/۷۳	۹۲/۳۳	۹۰/۳۸	۹۰/۱۶	ین ژاپن	۹۰/۵۵
۱/۵۳۳۶۴		-۰/۹۹	۱/۵۱۸۴۳	۱/۵۱۳۷۹	۱/۵۱۴۴۴	۱/۵۱۵۷۷	۱/۵۲۳۸۵	۱/۵۲۴۲۸	SDR به دلار	۱/۵۲۸۲۳
۱۱۱۶/۷۹		-۱/۶۸	۱۰۹۸/۰۶	۱۱۰۵/۲۵	۱۰۹۴/۲۵	۱۰۸۵/۶۰	۱۱۰۵/۰۵	۱۱۰۰/۱۵	طلای نیویورک (هر اونس)	۱۱۰۶/۹۵
۱۱۱۶/۱۳		-۱/۵۵	۱۰۹۸/۷۸	۱۱۰۳/۹۵	۱۰۹۲/۰۵	۱۰۹۱/۲۰	۱۱۰۷/۳۵	۱۰۹۹/۳۵	طلای لندن (هر اونس)	۱۱۰۲/۸۵
۸۱/۴۶		-۰/۸۰	۸۰/۸۱	۸۰	۸۰/۰۳	۸۰/۶۱	۸۱/۶۷	۸۱/۲۵	نفت پایه آمریکا	۸۰/۶۸
۸۰/۰۵		-۰/۱۷	۷۹/۹۱	۷۹/۲۹	۷۹/۶۱	۷۹/۶۲	۸۰/۴۸	۸۰/۰۴	نفت برنت انگلیس	۷۹/۸۸
۱۰۷۱۷		۱/۱۶	۱۰۸۴۰	۱۰۸۵۰	۱۰۸۴۱	۱۰۸۳۶	۱۰۸۸۹	۱۰۷۸۶	DOW-30 (بورس وال استریت)	۱۰۷۴۲
۵۶۳۰		۰/۹۸	۵۶۸۵	۵۷۰۳	۵۷۲۸	۵۶۷۸	۵۶۷۴	۵۶۴۵	FTSE-100 (بورس لندن)	۵۶۵۰
۱۰۷۷۸		۰/۷۰	۱۰۸۵۴	۱۰۹۹۶	۱۰۸۲۹	۱۰۸۱۵	۱۰۷۷۴	تعطیل	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۰۸۲۵
۵۹۷۹		۱/۳۴	۶۰۵۹	۶۱۲۰	۶۱۳۳	۶۰۳۹	۶۰۱۷	۵۹۸۸	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۵۹۸۲

شماره ۱

ر* هر واحد به دلار آمریکا

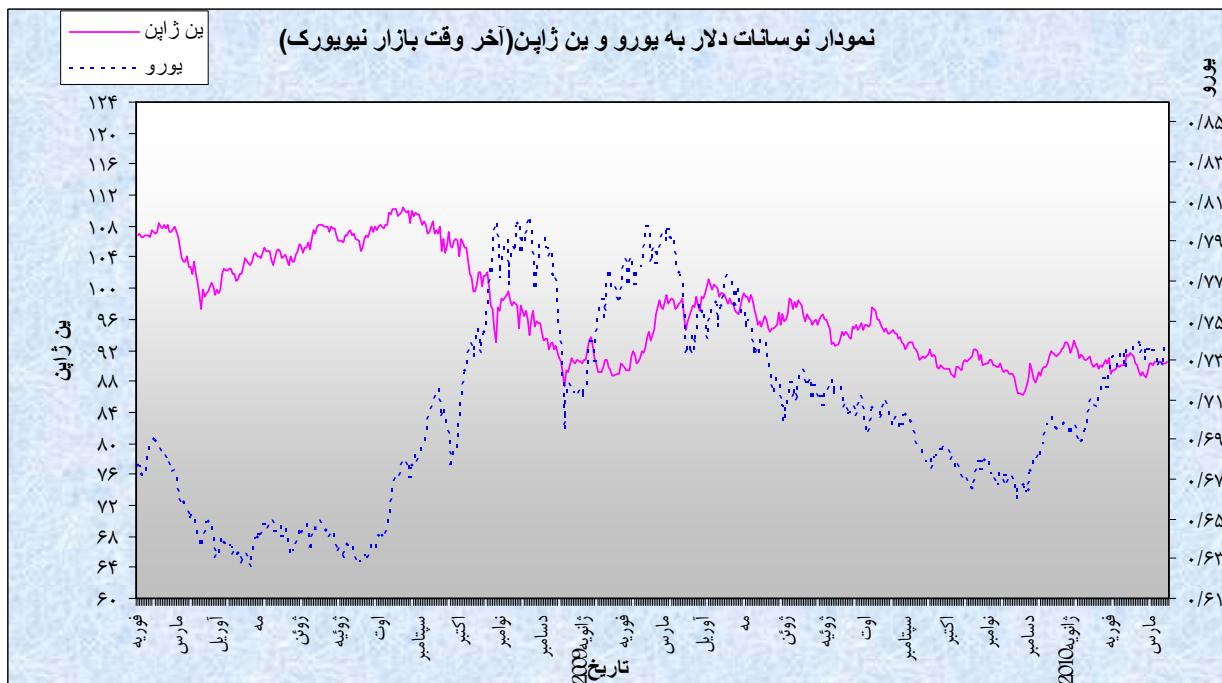
بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف-نوسانات دلار

در هفته منتهی به ۱۹ مارس ۲۰۱۰، دلار در برابر تمام ارزهای مورد بررسی به استثنای ین ژاپن و یورو، تضعیف شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر لیره انگلیس ۰/۸۰ درصد کاهش و در برابر یورو و ین ژاپن به ترتیب ۰/۰۵ درصد و ۰/۰۵ درصد افزایش داشت. به نرخهای آخر وقت بازار نیویورک، در هفته منتهی به ۱۹ مارس هر دلار در محدوده ۹۰/۵۵-۹۰/۲۸ ین و هر یورو در محدوده ۱/۳۷۶۷-۱/۳۵۳۷ دلار، در نوسان بود.

اما در هفته منتهی به ۲۶ مارس دلار در برابر تمام ارزهای مورد بررسی، تقویت شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر یورو، لیره انگلیس و ین ژاپن به ترتیب ۱/۸۴ درصد، ۱/۵۱ درصد و ۱/۳۵ درصد، افزایش داشت. به نرخهای آخر وقت بازار مذکور در هفته منتهی به

۲۶ مارس هر دلار در محدوده ۹۰/۱۶-۹۲/۷۳ ین و هر یورو در محدوده ۱/۳۵۵۲-۱/۳۲۸۵ دلار، در نوسان بود. در طول دوهفته گذشته نوسانات دلار عمدهاً تحت تأثیر بحران مالی یونان و احتمال حل این بحران و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در روز یکشنبه مطابق با ۱۴ مارس، نخست وزیر چین ضمن مخالفت با افزایش ارزش یوان، گفت که ارزش اسمی یوان از ارزش واقعی آن کمتر نیست. در همان روز کمیسیون اروپا آمادگی خود برای ارائه چارچوبی جهت کمک به یونان را اعلام کرد. اما فرانسه و آلمان همچنان نسبت به ایجاد تعهد برای کمک به یونان، تمایلی نشان نمی دادند. موارد مذکور به همراه نگرانی نسبت به دورنمای اقتصادی انگلیس، سبب شد تا در روز ۱۵ مارس دلار در برابر یورو، لیره انگلیس، ین و سایر ارزهای عمده تقویت گردد. در روز سه شنبه کمیته بازار باز فدرال (بازوی سیاستگذاری بانک مرکزی آمریکا) تشکیل شد. در بیانیه پایانی این کمیته اعلام شد که نرخ بهره کلیدی برای مدتی دیگر در سطح نزدیک به صفر باقی خواهد ماند. در همین روز وزرای اداری اتحادیه اروپا از برنامه کمک احتمالی به یونان حمایت کردند. در همین روز مؤسسه رتبه بندی Standard & Poor's رتبه اعتباری یونان را مورد تأیید قرار داد و بررسی برای کاهش احتمالی رتبه بندی اعتبری این کشور را کنار گذاشت. در همین روز اعضای کنگره آمریکا تهدید کردند که در صورت عدم افزایش ارزش یوان در برابر دلار، سعی در اعمال تعرفه بر کالاهای وارداتی از چین خواهد کرد. از سوی دیگر به دلیل پایان یافتن سال مالی ژاپن در ۳۱ مارس، ارسال سرمایه های ژاپنی ها از خارج به داخل این کشور ادامه داشت. موارد مذکور موجب کاهش ارزش دلار در برابر یورو، ین، لیره انگلیس و برخی از ارزهای عمده دیگر در روز سه شنبه گذشته شد. ترقی دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمده دیگر حتی در اوایل روز چهارشنبه (۱۷ مارس) نیز ادامه یافت. بطوریکه در مقطعی از این روز هر یورو به سطح ۱/۳۸۱۷ دلار، یعنی به بالاترین سطح ۵ هفته گذشته، نیز رسید. اما بعداً در روز چهارشنبه (۱۷ مارس) سیر نزولی دلار از سرگرفته شد و تا پایان روز پنجشنبه (۲۵ مارس) ادامه یافت. برخی از علل سیر صعودی دلار در برابر یورو عبارتند از:

- انتشار گزارشی در روز پنجشنبه (۱۸ مارس) مبنی بر ضعیف بودن احتمال تصمیم اتحادیه اروپا در اجلاس ۲۵ مارس برای ارائه کمک مالی به یونان و احتمال درخواست این کشور از صندوق بین المللی پول برای دریافت کمک؛
- اختلاف بین کشورهای اروپایی درمورد کمک به یونان- آلمان خواهان آن بود که یونان به تنها یی مشکل مالی خود را حل نماید ولی ایتالیا از تدوین برنامه ای برای کمک اتحادیه اروپا یه یونان حمایت می کرد؛
- تهدید یونان به استفاده از تسهیلات صندوق بین المللی پول در صورت عدم دریافت کمک از اتحادیه اروپا- این امر می تواند به اعتبار اتحادیه اروپا و کشورهای عضو منطقه یورو لطمه وارد نماید؛
- در روز دوشنبه (۲۲ مارس) وزیر خارجه آلمان گفت که او مخالف کمک مالی به یونان است، چون این امر مانع از اصلاح امور مالی آن کشور می شود.
- در روز چهارشنبه (۲۴ مارس)، مؤسسه رتبه بندی Fitch، رتبه اعتباری پرتغال را از AA به AA⁻ کاهش داد.
- در روز پنجشنبه (۲۵ مارس) اعلام شد که منطقه یورو و صندوق بین المللی پول بطور مشترک برای کمک به یونان اقدام می کنند. اما اولاً این امر نشان داد که کشورهای عضو منطقه یورو قادر نیستند مشکلات خود را به تنها یی حل کنند. دوماً پرداخت این کمک ها به صورت آخرین منبع است و باید بارضایت همه کشورهای عضو منطقه یورو صورت گیرد.

در روز جمعه ۲۶ مارس اظهارات رئیس بانک مرکزی یونان مبنی بر اینکه اینکشور احتمالاً نیازی به استفاده از کمکهای منطقه یورو و صندوق ندارد تاحدودی به تقویت یورو منجر شد.

در روز چهارشنبه (۱۷ مارس) اجلاس دوروزه شورای سیاستگذاری بانک مرکزی ژاپن به پایان رسید. در این اجلاس تصمیم گرفته شد که تزریق نقدینگی به بازار افزایش داد شود. اما رئیس بانک مرکزی ژاپن گفت که هدف از این عملیات تأثیرگذاری بر نرخ برابری ین نیست. در حالیکه قبلاً گفته می شد این اقدام به منظور مهار سیر صعودی ین است. این امر سبب شد تا در روز چهارشنبه دلار در برابر ین اندکی کاهش یابد. در روزهای پنجشنبه و جمعه (۱۸ و ۱۹ مارس) ترقی دلار در برابر سایر ارزهای به ترقی این ارز در برابر نیز منجر گردید. در روز ۲۲ مارس ین تقویت شد. اما در روزهای ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ مارس، فروش ین در برابر دلار ازسوی شرکتهای بیمه عمر ژاپنی برای سرمایه گذاری در داراییهای خارجی موجب ضعف ین گردید. در روز جمعه (۲۶ مارس) علیرغم انتشار خبر مربوط به کاهش شاخص قیمت تورم ماه فوریه ژاپن، دلار در برابر ین کاهش یافت. علت این امر کاهش دلار در برابر یورو بوده است.

ب- بازار پولی داخلی

در روز سه شنبه مطابق با ۱۶ مارس ، کمیته بازار باز فدرال (بازوی سیاستگذاری بانک مرکزی) تشکیل جلسه داد. در بخشی از بیانیه پایان اجلاس مذکور به شرح زیر می باشد: "اطلاعات مربوط به بعداز اجلاس قبلی در ماه ژانویه نشان می دهد که فعالیت اقتصادی همچنان رو به افزایش است و ثبات در حال بازگشت به بازار اشتغال می باشد. هزینه های بخش خانوار بطور ملایمی روبه افزایش می رود و بالا بودن نرخ بیکاری، رشد ملایم درآمدها، پایین بودن ثروت بخش خانوار و دشواری در اخذ اعتبارات، از موانع اصلی در راه تقویت رشد اقتصادی می باشد. بخش تجاری، سرمایه گذاری در ساختارهای غیرمسکونی در حال کاهش است. خانه های شروع به افزایش داده است . اما سرمایه گذاری در ساختارهای غیرمسکونی در سطح پایین قابل ملاحظه ای ساخت در سطح پایینی را کد مانده اند . کارفرمایان علاقه ای به استخدام نیروی جدید ندارند. اعطای اعتبارات بانکی همچنان روبه کاهش می رود. تورم احتمالاً برای مدتی در سطح پایین باقی خواهد ماند. برنامه خرید ۱/۲۵ تریلیون از اوراق قرضه با پشتوانه وامهای رهنی و ۱۷۵ میلیارد دلار از اوراق قرضه مؤسسات مسکن تا

پایان ماه جاری به پایان می رسد" از این بیانیه چنین استنباط می شود که نرخهای بهره کلیدی وجوه فدرال حداقل تا اواخر سالجاری میلادی در محدوده ۰/۲۵ - ۰/۰ درصد باقی خواهد ماند. اما احتمال افزایش نرخ بهره تنزیل از سطح ۰/۷۵ درصد به ۱/۰ درصد در طی ماههای آینده وجود دارد.

جدول نرخهای بهره سپرده سه ماهه(به درصد)

نوع ارز	متوجهه منتهی به ۵ مارس	متوجهه منتهی به ۱۲ مارس	متوجهه منتهی به ۱۹ مارس	متوجهه منتهی به ۲۶ مارس
دلار آمریکا	۰/۲۵	۰/۲۶	۰/۲۷	۰/۲۹
یورو	۰/۶۰	۰/۵۹	۰/۵۹	۰/۵۸
ین ژاپن	۰/۲۵	۰/۲۴	۰/۲۴	۰/۲۴
لیره انگلیس	۰/۶۴	۰/۶۵	۰/۶۵	۰/۶۵

ج- اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته، کسری موازنۀ حساب جاری آمریکا از ۱۵۴/۸۸ میلیارد دلار در سه ماهه چهارم سال ۲۰۰۸ و ۱۰۲/۳۵ میلیارد دلار در سه ماهه سوم سال ۲۰۰۹ به ۱۱۵/۵۹ میلیارد دلار در سه ماهه چهارم همان سال رسید. رشد کسری حساب جاری در سه ماهه چهارم عمدهاً به دلیل رشد شدید کسری حساب تجاری بوده است. در سه ماهه سوم سال گذشته کسری حسابجاری ۲/۹ درصد تولید ناخالص داخلی و در سه ماهه چهارم ۳/۲ درصد تولید ناخالص داخلی را تشکیل میداد. کسری حسابجاری در سال ۲۰۰۹ میلادی به ۴۱۹/۹ میلیارد دلار، یعنی به پایین ترین سطح خود از سال ۲۰۰۱ میلادی، رسید. کسری حسابجاری از ۴/۹ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۰۸ به ۲/۹ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۰۹ میلادی کاهش یافت. تولیدات صنعتی نیز پس از ۰/۹ درصد رشد ماهانه در ماه ژانویه، در ماه فوریه بطور ماهانه ۰/۱ درصد و بطور سالانه ۱/۷ درصد افزایش داشت. از ماه ژوئن سال ۲۰۰۹ میلادی تولیدات صنعتی شروع به

رشد کرده است. با رشد تولیدات صنعتی نرخ بهره برداری از ظرفیت تولیدی صنایع و معادن نیز روبه افزایش می رود. نرخ بهره برداری از ظرفیت تولیدی صنایع و معادن از ۶۹/۰ درصد در ماه ژوئیه سال ۲۰۰۹ به تدریج افزایش یافته تا به سطح ۷۲/۷ درصد در ماه فوریه رسیده است. تداوم افزایش نرخ بهره برداری از ظرفیت تولیدی می تواند اقتصاد را با فشار تورمی مواجه نماید. البته معمولاً زمانی که نرخ بهره برداری به بالاتر از سطح ۸۵/۰ درصد می رسد، قیمتها روبه افزایش می نهند. سفارشات جدید کالاهای بادوام پس از ۳/۹ درصد افزایش در ماه ژانویه، در ماه فوریه بطور ماهانه ۵/۰ درصد رشد داشت. قبل انتظار می رفت که سفارشات مذکور در ماه فوریه فقط ۷/۰ درصد افزایش یابد. این سومین ماه متوالی است که سفارشات مذکور افزایش نشان میدهد. رشد سفارشات کالاهای بادوام به مفهوم ادامه افزایش تولیدات صنعتی در ماههای آینده می باشد.

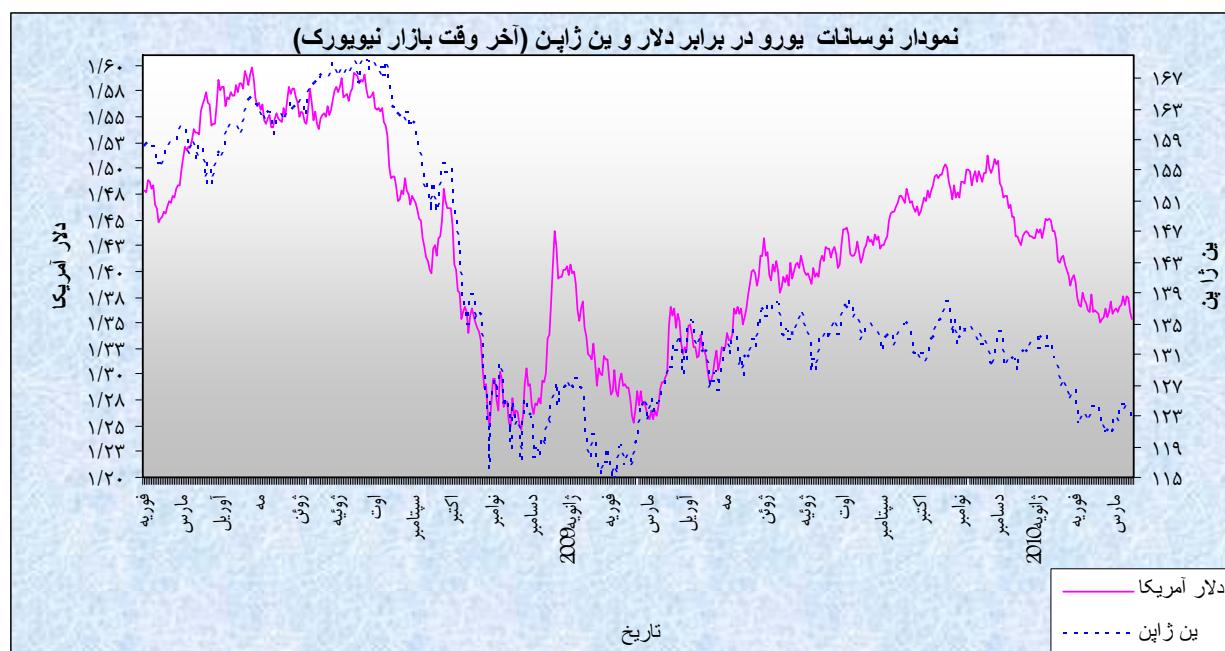
عمله ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا														
۲۰۱۰		۲۰۰۹												
فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ماه	شاخصهای اقتصادی
۲/۱		۱۰	۱۰	۱۰/۱	۹/۸	۹/۷	۹/۴	۹/۵	۹/۴	۸/۹	۸/۵	۸/۱	نرخ بیکاری (به درصد)	
		-۴۰/۲	-۳۶/۳۹	-۳۳/۲	-۳۶/۵	-۳۰/۸۵	-۳۲	-۲۷/۴۹	-۲۵/۹۷	-۲۹/۲	-۲۸/۵	-۲۶/۱	موازنۀ تجاری (به میلیارد دلار)	
۰/۱	۰/۹	۰/۷	۰/۶	۰/۲	۰/۶	۱/۳	۱	-۰/۴۰		-۰/۵	-۱/۷	-۱/۵	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	
		۲/۷	۱/۸	-۰/۲	-۱/۳		-۲/۱	-۱/۳	-۱/۳	-۰/۷	-۰/۴	۰/۲	تغییر سالانه در شاخص قیمت صرف کننده (به درصد)	
سه ماهه چهارم ۲۰۰۹		سه ماهه سوم ۲۰۰۹			سه ماهه دوم ۲۰۰۹			سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	
۵/۶		۲/۲			-۰/۷			-۶/۴						

۲- منطقه یورو

الف- نوسانات یورو

در هفته گذشته یورو در برابر تمام ارزهای مورد بررسی، از جمله دلار آمریکا تضعیف شد. متوسط ارزش یورو در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ما قبل در بازار نیویورک ۱/۸۴ درصد کاهش داشت. به نرخ های آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۳۵۵۲-۱/۳۲۸۵ دلار، معامله گردید.

در روز دوشنبه و پیش اپیش اجلس رهبران اتحادیه اروپا در روزهای ۲۵ و ۲۶ مارس، نگرانیها و تردیدها نسبت به شرایط مالی یونان تشدید شد. بین مسئولان اروپایی در مورد حل مشکلات یونان اختلاف نظر وجود داشت. در حالیکه آلمان از این کشور خواسته بود که به تنها یک مشکلات خود را مرتفع نماید، ایتالیا قاطعانه از طرح کمک های مالی اروپا پشتیبانی نمود. دولت یونان در روز جمعه (۱۹ مارس) اعلام کرده بود که بدون استقراض می تواند تا پایان ماه آوریل دوام بیاورد، اما از شرکای اروپایی خود مصراحت خواسته بود یک برنامه کمک مالی با نرخ بهره پایین به این کشور ارائه نمایند.

از سوی دیگر افزایش ۰/۲۵ درصدی نرخ بهره توسط بانک مرکزی هند موجب تضعیف بازار کالاهای اساسی شد و از ریسک پذیری بازار کاست. در چنین شرایطی معامله گران به دلار به عنوان ارز مأمن (Safe-haven) روی می آورند. شرایط فوق در روز سه شنبه بوقت بازار ارز لندن نیز حکمفرما بود. در این روز وزیر اقتصاد یونان خواهان راه حلی برای بدھیهای کشورش توسط اتحادیه اروپا شد و اظهار امیدواری کرد اجلاس رهبران به نتایج مثبت منجر گردد. البته بسیاری از تحلیل گران به این که اجلاس فوق منتهی به یک توافق و تصمیم مشخص شود، چندان خوببین نبودند. ویکتور کنستانتنیو، نامزد پست معاونت بانک مرکزی اروپا گفت که وام های اعطایی صندوق بین المللی پول به یونان کافی نیست و با این اظهارات بر نگرانیها افزود. در روز چهارشنبه مؤسسه رتبه بندی فیچ (Fitch) رتبه اعتباری پرتغال را از AA به AA- مورد تجدیدنظر نزولی قرار داد. پیش از این نیز، وجود نشانه هایی از مشکلات مالی در کشورهای پرتغال و اسپانیا، بسیاری از ناظران بازار را متوجه این نکته نموده بود که ممکن است کشورهای مذکور نیز با بحرانی مشابه یونان مواجه شوند. کلیه موارد یاد شده موجب تضعیف یورو در برابر دلار در سه روز اول هفته شد. در روز پنج شنبه کاهش نرخ برابری یورو/دلار به زیر سطح ۱/۳۳ موقعيت مناسبی را فراهم نمود که معامله گران با خریدهای یورویی به پوشش کمبودهای خود روی آورند. در روز جمعه رهبران اروپا طی نشست خود در مورد یک برنامه حمایت مالی از یونان به توافق رسیدند که مشتمل بر اعطای وام از سوی اعضای اتحادیه اروپا و صندوق بین المللی پول می باشد. هرچند تصمیم فوق مثبت ارزیابی شد اما به نظر نمی رسد که بتواند از نگرانیهای بلندمدت نسبت به اقتصاد این منطقه بکاهد. بنا به دلایل مذکور، ارزش یورو در برابر دلار در دو روز آخر هفته ترقی پیدا کرد.

ب- بازار پولی داخلی

نشست بعدی شورای سیاستگذاری پولی بانک مرکزی اروپا در روز ۸ آوریل برگزار خواهد شد و انتظار می رود در آن نشست تصمیم به عدم تغییر نرخ بهره کلیدی و حفظ آن در سطح فعلی (۱/۰ درصد) گرفته شود. به هر حال بسیاری از کارشناسان و مسئولان اقتصادی اروپا رشد فعلی

اقتصادی این منطقه را متزلزل می دانند و تا زمان دستیابی به رشد با ثبات، از سرگیری سیاستهای پولی انقباضی را نامناسب می دانند.

ج- وضعیت اقتصادی

خالص حساب جاری منطقه یورو از ۹/۸ میلیارد یورو در ماه دسامبر سال گذشته به ۱۶/۷- میلیارد یورو در ماه ژانویه رسید. حساب تجاری نیز که در ماه دسامبر از ۵/۲ میلیارد یورو مازاد برخوردار بود در ماه ژانویه با ۷/۴ میلیارد یورو کسری مواجه شد. سفارشات بخش صنعتی بطور ماهانه در ماه دسامبر ۰/۸ درصد افزایش و در ماه ژانویه ۰/۲ درصد کاهش داشت. رشد سالانه این سفارشات طی ماههای مذکور به ترتیب ۹/۵ و ۷/۰ درصد بود. شاخص مدیران خرید بخش کارخانه ای از ۵۴/۲ در ماه فوریه به ۵۶/۳ در ماه مارس افزایش پیدا کرد. شاخص مدیران خرید بخش خدمات نیز طی این ماهها به ترتیب ۵۱/۸ و ۵۳/۷ بود. ارقام فوق نشان دهنده بهبود فزاینده دورنمای بخش های تولید و خدمات است. میزان شاخص مدیران خرید بخش خدمات بالاترین رقم در نوع خود از نوامبر ۲۰۰۷ و رقم مربوط به بخش کارخانه ای بالاترین رقم از دسامبر ۲۰۰۶ تاکنون است.

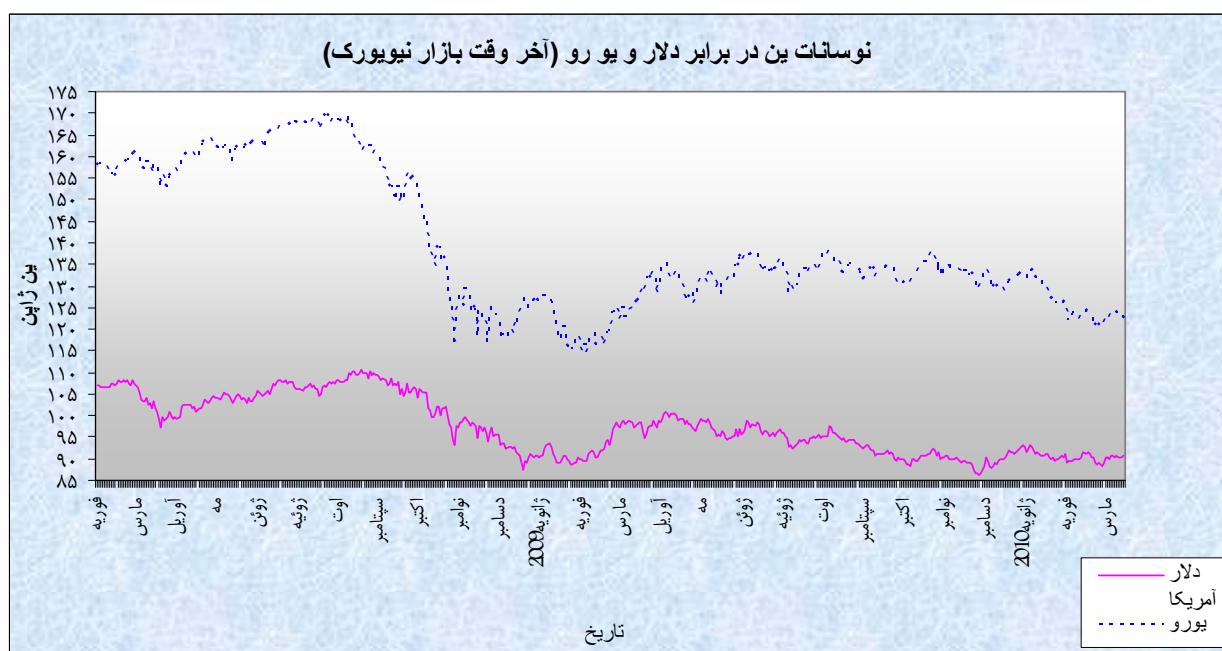
عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو												ماه شاخصهای اقتصادی
فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئن	ژوئن	مه	آوریل	مارس	
۹/۹	۹/۹	۹/۹	۹/۹	۹/۹	۹/۸	۹/۶	۹/۵	۹/۴	۹/۵	۹/۳	۹/۰	نرخ بیکاری(به درصد)
				۱۳/۰۴	۱/۳۱	-۳/۲۸	۱۷/۳۳	۷/۵۷	۲/۳۲		۰/۵۲	موازنۀ تجاری(به میلیارد دلار)
		-۱/۷	۱/۴	-۰/۷	۰/۲	۱/۱	۰/۳	-۰/۲	۰/۷	-۱/۵	-۱/۴	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۰/۹	۱/۰	۰/۹	۰/۵	-۰/۱	-۰/۳	-۰/۲	-۰/۷	-۰/۱	۰/۰	۰/۶	۰/۶	تغییر سالانه در شاخص قیمت صرف کننده(به درصد)
سه ماهه ۲۰۰۹ چهارم		سه ماهه سوم ۲۰۰۹			سه ماهه دوم ۲۰۰۹			سه ماهه اول ۲۰۰۹			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	
-۲/۱		-۴/۱			-۴/۸			-۵/۰				

۳- ژاپن

الف - نوسانات ين

در هفته گذشته، ين ژاپن در برابر تمام ارزهای عمدۀ باستثنای دلار امریکا، دلار کانادا و فرانک سوئیس تقویت گردید. متوسط ارزش ين در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۱/۳۵ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۰/۱۶ - ۹۲/۷۳ ين معامله گردید.

به رغم اعلام آمارهای اقتصادی متفاوت در آمریکا، دلار در هفته گذشته همچنان به حرکت صعودی خود در برابر ارزهای اصلی ادامه داد. ادامه نگرانی‌ها از وضعیت موجود در منطقه یورو، عدم حصول توافق عملی در خصوص کمک به یونان و انتظار بازار برای شروع تغییرات در سیاستهای پولی فدرال رزرو و بازگشت به وضعیت نرمال قبلی (Exit Strategy) از جمله عواملی بود که منجر به تقویت دلار و تا حدودی ين در برابر ارزهای سایر

اعضای G10 شده است. در ابتدای هفته گذشته در ژاپن، با افزایش گمانه‌ها از رشد میزان درآمد شرکت میتسوبیشی الکتریک، شاخصهای سهام تقویت شدند هرچند چشم انداز درآمد خارجی این شرکت به دلیل کاهش ارزش یورو در مقابلین، تضعیف شد. شاخص نیکی (Nikkei) با ۲۰ درصد کاهش به ۱۰۸۰۰ رسید اما شاخص Topix² تنها اندکی تغییر کرد و به سطح ۹۴۹۳۳ رسید. با انتشار صورتجلسه نشست بانک مرکزی (BoJ) در ماه فوریه مشخص شد، اعضای کمیته سیاستی نظرات متفاوتی داشتند که برآیند آن نشان می‌دهد روند بهبود رشد اقتصادی به ثبات رسیده است. ترکیب آرا برای تصویب افزایش ۲۰ تریلیون یمنی بودجه خرید دارایی‌ها و مقابله با تورم منفی، ۵ رای موافق در مقابل ۲ رای مخالف بوده است. همچنین معلوم شد، BoJ آماده است تا سیاستهای انساطی خود را در صورتیکه انتظار برای تورم منفی بیشتر شود، ادامه دهد که البته فشارهای سیاسی نیز مزید بر علت خواهد بود. در میانه هفته با ظهور نشانه‌هایی از افزایش تقاضا برای فولاد و فلزات نیمه رسانا، اعتماد بازار به استمرار جریان بهبود رشد اقتصاد جهانی افزایش یافت و در نتیجه، شاخصهای سهام تقویت شدند. در ژاپن هم شاخص Nikkei و Topix تقویت شدند. در اخبار اقتصادی، میزان صادرات ژاپن در ماه فوریه به بالاترین سطح ۳۰ سال گذشته رسید و رشدی معادل ۴۵/۳٪ را ثبت کرد. این آمار نشان دهنده استمرار رشد اقتصادی این کشور است و همچنین موجب شد تا میزان مازاد تراز تجاری ژاپن به بالاترین رقم از سال ۱۹۸۲ یعنی رقم ۶۵۱ میلیارد ی恩 برسد. میزان واردات نیز با افزایشی معادل ۲۹/۵٪ به بالاترین رقم طی ۳ سال گذشته دست یافت. با انتشار خبر موازنۀ پرداختها، پس از ۱۰ هفته حرکت نزولی ی恩 در برابر دلار آمریکا، سرانجام طلسم این حرکت شکسته شد و با انتشار این گمانه که صادرات ژاپن در سال مالی جاری که هفته آینده به پایان خواهد رسید، به دلیل پایین بودن ارزش ی恩 افزایش چشمگیری خواهد داشت، باعث شد تا ین به شدت ترقی نماید و قیمت تا سطح ۹۱/۷۸ پیش رفت. در روزهای پایانی هفته نیز زوج دلار ین که تا نرخ ۹۲/۹۵ پیش رفته بود اندکی تعدیل شد. پیشتر انتظار می‌رفت به دلیل کاهش ارزش ی恩 در برابر دلار،

¹ این گروه شامل امریکا، انگلیس، فرانسه، آلمان، ایتالیا، ژاپن، کانادا، بلژیک، سوئد، سوئیس، هلند است. این گروه به منظور تأمین منابع مورد نیاز IMF برای وامدهی به سایر اعضای گروه و حتی کشورهای غیر عضو با شرایط خاص تشکیل شد.

² Tokyo Stock Price Index

میزان صادرات ژاپن افزایش یافته و تا پیش از به پایان رسیدن سال مالی این کشور که هفته آینده خواهد بود، قیمت از سطح ۹۳ نیز عبور کند که البته این حرکت ناکام ماند.

ب- بازار پولی داخلی

در ژاپن تصمیمات نرخ های بهره توسط کمیته سیاستی^۱ بانک مرکزی (BoJ) این کشور در جلسات سیاست پولی (MPM) اتخاذ می گردد. نرخ بهره رسمی BoJ نرخ تنزیل می باشد که نرخ نوعی وام عندالمطالبه بدون وثیقه^۲ می باشد. جلسات سیاست پولی مسیر حرکت بازار پول را برای یک دوره تا برگزاری جلسه بعدی کمیته (معمولًاً یک ماه بعد) تعیین می کند. این مسیر از طریق تعیین نرخ هدف برای نرخ بهره رسمی مشخص می گردد. میزان خرید و فروش اوراق قرضه دولتی و استفاده از سایر ابزارهای پولی شناخته شده و حتی ابزارهای غیرمعtarف در جلسات MPM تعیین می گردند.

نرخ بهره کلیدی ژاپن از دسامبر سال ۲۰۰۸ در اوج بحران مالی جهان از ۰/۳ درصد به سطح بسیار نازل ۱/۰ درصد کاهش داده شد و تا کنون در همین سطح باقی مانده است.

ج - اقتصاد داخلی

تولید ناخالص داخلی (GDP) سه ماهه چهارم ژاپن در دوره سالانه که پیشتر ۴/۶ درصد اعلام شده بود با تجدید نظر نزولی ۳/۸ درصد اعلام شد. به نظر می رسد تورم منفی بر مخارج بنگاه ها و حتی افراد تأثیر منفی گذاشته است به گونه ای که مخارج سرمایه ای و موجودی اقلام خصوصی در GDP کمتر از برآوردهای قبلی رشد داشته اند. گفتنی است که شاخص وسیع قیمت در اقتصاد موسوم به GDP Deflator ۳ درصد کاهش یافته است. با این حال رشد اقتصادی در سه ماهه چهارم نسبت به سه ماهه قبل به لطف افزایش صادرات ۹۰ درصد افزایش یافت. افزایش مجدد تقاضا از ناحیه کشورهای آسیایی بویژه چین به شرکتهایی نظیر Canon و هوندا موتورز در حداقل کردن اثرات رکود اقتصادی کمک شایانی کرده است. در حال حاضر یک سوم ظرفیت

¹Policy Board

²Uncollateralized Overnight call rate

کارخانجات بیکار است. کاهش مداوم قیمت‌ها حاشیه سود بنگاهها را کاهش داده است به گونه‌ای که بسیاری از آنها نظری Sony تشویق به کاهش هزینه‌ها برای جبران درآمدها شده‌اند. دولت برای تشویق مصرف اقدام به ارائه یارانه به اتومبیل و لوازم منزل به شرط داشتن کارایی در مصرف انرژی کرده است. آفای هاتویاما، نخست وزیر، در ماه دسامبر از طرح حمایتی جدیدی به ارزش ۷/۲ تریلیون ی恩 (در حدود ۷۲ میلیارد دلار) پرده برداشت. همچون اکثر کشورهای صنعتی مهمترین و شاید تنها ابزار مقابله با تروم منفی و رکود در ژاپن تزریق نقدینگی و افزایش بار بدھی دولت بوده است. در حال حاضر نرخ بیکاری در این کشور ۴/۹ درصد است که کمترین میزان طی ۱۰ ماه گذشته محسوب می‌شود. شاخصهای پیش‌نگرهمچون تولیدات صنعتی و اعتماد تجاری در شرایط به‌النسبة مناسبی قرار دارند. اما شاخص اعتماد مصرف‌کننده به دلیل نگرانی از کاهش حمایت‌های دولتی در ماههای آتی اندکی کاهش یافته است.

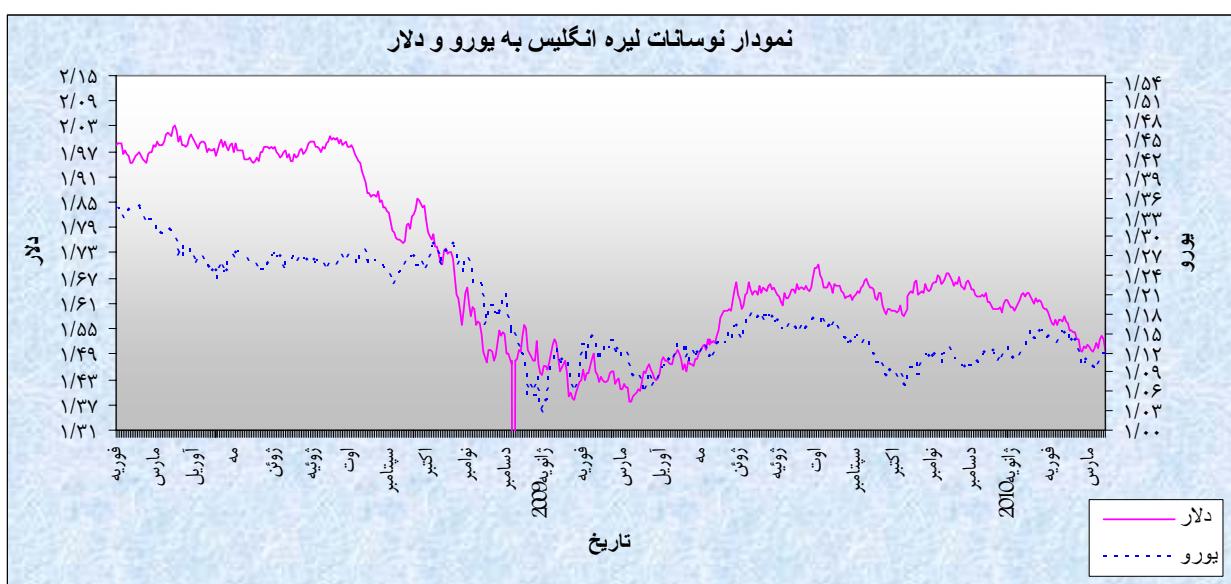
عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن														
نومبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	اوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نومبر	ماه	شاخصهای اقتصادی
۵/۲۰	۵/۱۰	۵/۳۰	۵/۵۰	۵/۷۰	۵/۴۰	۵/۲۰	۵/۰۰	۴/۸۰	۴/۴۰	۴/۱۰	۴/۳۰	۴/۰۰	۴/۰۰	نرخ بیکاری(به درصد)
۴/۱۲	۸/۹۴	۵/۸۲	۲/۰۱۸	۴/۱۹۴	۵/۶۲	۲/۹۶۸	۰/۶۶۴	۰/۰۹۱	۰/۳۲۷	-۹/۵۶	-۳/۲۲	-۲/۲۷	-۲/۲۷	موازنۀ تجارتی(به میلیارد دلار)
۳/۹۰	-۱۵/۱	-۱۸/۴	-۱۹/۰	-۲۲/۷	-۲۳/۵	-۲۹/۵	-۳۰/۷	-۳۴/۲	-۳۸/۴	-۳۱/۰	-۲۰/۸	-۱۶/۶	-۱۶/۶	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
-۱/۹۰	-۲/۵۰	-۲/۲	-۲/۲۰	-۲/۳۰	-۱/۸	-۱/۱۰	-۰/۱۰	-۰/۳۰	-۰/۱۰	۰/۰۰	۰/۴۰	۱/۰۰	۱/۰۰	تغییر سالانه در شاخص قیمت صرف کننده(به درصد)
			سه ماهه سوم ۲۰۰۹		سه ماهه دوم ۲۰۰۹		سه ماهه اول ۲۰۰۹		سه ماهه چهارم ۲۰۰۸		سه ماهه چهارم ۲۰۰۸		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (درصد)	
			-۵/۱		-۵/۸		-۸/۹		-۴/۱					

۴- انگلیس

الف- نوسانات لیره انگلیس

در هفته گذشته، لیره استرلینگ در برابر تمام ارزهای اصلی باستثنای یورو تضعف شد. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار ۱/۵۱ درصد کاهش داشت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۴۸۲۳ - ۱/۵۰۹۷ دلار معامله گردید.

هفته گذشته، اخبار و رویدادهای مهم خبری اروپا علت اصلی نوسانات بازار لندن بود. قرار بود نشست سران اروپا روزهای پنجشنبه و جمعه برگزار شود. از آخرین خبرها و اظهارنظرات مقامات اروپایی قبل از برگزاری اجلاس چنین به نظر می‌رسید که شورای اروپا بر روی طرح اعطای وام دوجانبه کار می‌کند که یک طرف آن نیز صندوق بین المللی پول خواهد بود. با این حال اظهارنظرات ضد و نقیض و متفاوت مقامات اروپایی در خصوص کمک مالی به یونان هرگونه پیش‌بینی در این خصوص را دشوار

کرده بود. خانم مرکل، صدراعظم آلمان، اعتقاد داشت، راهکارهای کمک به یونان هنوز به پایان نرسیده است. اما در مجموع اعتقاد اصلی آن بود که نیاز به هیچگونه کمک وجود ندارد. روزهای سهشنبه و چهارشنبه با نزدیک شدن به زمان برگزاری اجلاس سران اروپا، رفته رفته مشخص می شد که هرگونه توافق برای کمک مالی به یونان با بن بست مواجه خواهد شد. از این رو یورو و پوند استرلینگ، دو ارزی که همواره به نوسانات ریسک گریزی بازار واکنش نشان می دهند، تحت فشارهای نزولی شدیدی قرار گرفتند و در مقابل، ارزهای کم ریسک، از جمله دلار امریکا،ین ژاپن و فرانک سوئیس با تقاضای روز افزون معامله گران روبرو شدند. تمرکز اصلی بازار اروپا در روز سهشنبه بر اعلام شاخص تورم مصرف کننده انگلیس قرار داشت. میزان تورم قبلاً به بالای سطح قابل قبول (۳/۵٪) رسیده بود و افزایش مجدد آن می توانست کار بانک مرکزی انگلیس را دشوارتر نماید. اما نرخ تورم در ماه فوریه کاهش یافت و به ۳ درصد در دوره سالانه رسید. گفتنی است هفته ماقبل گذشته، صورت جلسه کمیته سیاست پولی منتشر شد و در آن چشم انداز تورم با تغییرات قابل توجهی همراه بود و اعضای کمیته سیاستگذاری پولی (MPC) نسبت به افزایش تورم در سبد کالای مصرف کننده ابراز نگرانی کرده بودند. بنابراین اعلام افزایش مجدد در شاخص تورم، می توانست واکنش سریع پوند را به همراه داشته باشد. حرکت سعودی دلار طی روزهای چهارشنبه و پنجشنبه نیز ادامه یافت و با موضع گیری چین در خصوص بحران فعلی اروپا، نوسانات قیمت شدت بیشتری یافت. گفتنی است روز چهارشنبه یکی از مقامات چینی اظهار داشت، بحران فعلی در اروپا نوک قله کوهی از یخ است که بخش عظیمی از آن در زیر آب قرار دارد. در روزهای پایانی هفه اخلاق نظر بین مقامات اروپایی بر سر ارایه یک توافق همه جانبی در مورد بدھی های یونان بالا گرفت. خانم مرکل، صدراعظم آلمان، عنوان نمود، به نظر نمی رسید در نشست بروکسل برنامه کمک مالی مشخصی برای یونان به تصویب برسد و از این رو بهتر آن

است که یونان به فکر درخواست کمک از صندوق بین المللی پول (IMF) باشد. از سوی دیگر، آقای اسماعیلی، از اعضای شورای مدیریت بانک مرکزی اروپا نسبت به هرگونه درخواست کمک از IMF انتقاد کرده و گفت، این مساله می‌تواند اعتبار پول واحد اروپایی را با خطر جدی مواجه کند. وی اظهار داشت: "تمام کسانی که به اقتصاد اروپا و ثبات پولی آن علاقمند هستند، می‌بایست در مقابل راه حل درخواست کمک از IMF ایستادگی کنند." سرانجام پس از پایان اجلاس اروپا و انتشار خبر توافق سران اروپا بر سر برنامه کمک مالی به یونان که با مشارکت صندوق بین المللی پول (IMF) صورت خواهد گرفت، یورو تقویت شد حرکت اصلاحی آن در روز پایانی هفته شدت بیشتری گرفت. به نوشته فایننشال تایمز (FT)، آقای سارکوزی و خانم مرکل در مورد طرحی به توافق رسیدند که بر اساس آن چنانچه یونان تحت فشارهای شدید اقتصادی قرار گرفت، قادر به دریافت کمک‌های مالی به صورت دوجانبه از سوی اتحادیه اروپا و صندوق بین المللی پول (IMF) گردد. این توافق برای تایید نهایی می‌بایست رای اکثریت اعضای منطقه یورو را به همراه داشته باشد و در صورت تایید، ترکیب این کمکها به صورت دو سوم اتحادیه اروپا و یک سوم صندوق بین المللی پول خواهد بود. موانعی بر سر راه این تصمیم قرار دارد که از جمله می‌توان به تردید برای کسب رای اکثریت اعضاء به این برنامه، "نرخهای مبادلاتی بازار" که هزینه‌های استقراض را مشخص می‌کند، عدم گنجانده شدن عنوان کمک مالی و محدودیت‌های مالی و پولی IMF اشاره نمود. در این میان نکته جالب توجه آنکه یکی از موانع کلیدی اجرایی شدن این برنامه از سر راه برداشته شد؛ تریشه، رئیس ECB، اظهار داشت، وی هرگز مخالفتی با مشارکت IMF در اعطای کمک مالی به یونان نداشته است. با وجود نکات فوق الذکر، یورو همچنان در معرض ریسک فشارهای نزولی قرار دارد زیرا با پایان گرفتن اجلاس سران، در صورت عدم ارایه جزئیات

بیشتر در خصوص برنامه کمک مالی به یونان، معامله گران از وضعیت پیش آمده نالمید شده و در هفته آینده به فروش بیشتر یورو خواهند پرداخت.

ب- بازار پولی

در قلمرو پادشاهی متحده، بانک مرکزی انگلیس (BoE) استقلال اجرایی و تصمیم گیری در مورد نرخ بهره را دارا است. این تصمیم گیری توسط کمیته سیاست پولی (MPC) صورت می‌گیرد و نرخ بهره کلیدی این بانک نرخ بهره موسوم به ریپو است. نرخ ریپو در عملیات بازار باز توسط BoE و گروهی از متعامل‌ها (بانک‌ها، موسسات ارائه کننده خدمات مالی شخصی^۱ و بنگاههای مرتبط با اوراق بهادار^۲) مورد استفاده قرار می‌گیرد. در حال حاضر نرخ ریپو ۵/۰ درصد است.

میزان برنامه خرید دارایی‌ها با ۲۵ میلیارد پوند افزایش در ابتدای ماه نوامبر ۲۰۰۹ در مجموع به ۲۰۰ میلیارد پوند از آغاز اجرای این طرح در سال ۲۰۰۸ رسید. زمان‌بندی این برنامه مالی به گونه‌ای بود که در ماه فوریه ۲۰۰۹ به پایان رسید. آخرین جلسه کمیته سیاست پولی BoE در روز پنجشنبه چهارم مارس ۲۰۱۰ برگزار شد که طی آن هیچ تغییری در سیاستهای فعلی این بانک اعمال نگردید.

ج- اقتصاد داخلی

در حالی که محاسبات قبلی، رشد اقتصادی انگلیس در سه ماهه چهارم سال گذشته را ۰/۱ درصد نشان میداد. بازنگری اخیر نشان میدهد که رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) در سه ماهه پایانی سال ۰/۳ درصد رشد داشته است. رشد فراتر از انتظار

^۱ Building Societies

^۲ Securities Firms

اقتصاد شبه جزیره برای نخست وزیر این کشور، آقای براون که خود را برای انتخابات عمومی در ماه مه آماده می کند بسیار حائز اهمیت است. براون در صدد است تا نشان دهد که سیاستهای دولت کارگری وی باعث تقویت روند بهبود اقتصادی در این کشور شده است. بازنگری سعودی اخیر در تولید ناخالص داخلی به دلیل افزایش برآورد تولید بخش خدمات از ۱۰٪ درصد قبلی به ۵٪ درصد است که بیشترین میزان افزایش از سه ماهه نخست سال ۲۰۰۸ محسوب می شود. رشد تولیدات صنعتی نیز از ۱۰٪ درصد به ۴٪ درصد موردنظر تجدید نظر سعودی قرار گرفته است. همچنین مخارج مصرف کننده در سه ماهه پایانی سال گذشته ۴٪ درصد رشد داشته است که باز بیشترین میزان افزایش از سه ماهه نخست سال ۲۰۰۸ به حساب می آید. مخارج دولتی نیز ۱/۲٪ درصد افزایش یافته است. با این حال در طول سه ماهه پایانی سال گذشته مخارج سرمایه ای با ۳/۱٪ درصد کاهش رو برو شده است.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس

شاخصهای اقتصادی														
نامبر		اکتبر		سپتامبر		اوت		ژوئیه		ژوئن		ماه		ماه
۷/۸۰	۷/۹۰	۷/۸۰	۷/۸۰	۷/۹۰	۷/۸۰	۷/۶۰	۷/۳۰	۷/۱۰	۶/۷۰	۶/۶۰	۶/۴۰	۶/۱۰	نرخ بیکاری(به درصد)	
-۴/۶۶	-۵/۱۴	-۴/۹۱	-۳/۱۴	-۴/۳۴	-۴/۴۶	-۴/۱۰	-۵/۱۴	-۴/۲۶	-۳/۷۷	-۳/۸۲	-۵۹/۴۷	-۲/۹۶	موازنۀ تجاری(به میلیارد دلار)	
-۶/۱۰	-۸/۴۰	-۱۰/۸۰	-۱۱/۹۰	-۹/۷	-۱۰/۹	-۱۲/۴۰	-۱۲/۳	-۱۲/۶۰	-۱۲/۹۰	-۱۲/۲۰	-۹/۷۰	-۸/۳۰	درصد تغییرات ماهانۀ تولیدات صنعتی	
۱/۹۰	۱/۵۰	۱/۱۰	۱/۶۰	۱/۸۰	۱/۸۰	۳/۲۰	۳/۰	۲/۹۰	۳/۲۰	۳/۰	۳/۱	۴/۱	تغییر سالانه در شاخص قیمت صرف کننده(به درصد)	
سه ماهه سوم ۲۰۰۹		سه ماهه دوم ۲۰۰۹		سه ماهه اول ۲۰۰۹		سه ماهه چهارم ۲۰۰۸		سه ماهه سوم ۲۰۰۸		سه ماهه دوم ۲۰۰۸		سه ماهه اول ۲۰۰۸		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
-۵/۱		-۵/۵		-۵/۰		-۰/۲								

۵- طلا

متوسط قیمت طلا در هفته منتهی به ۱۹ مارس نسبت به هفته ماقبل ۱/۴۷ درصد افزایش و در هفته منتهی به ۲۶ مارس نسبت به هفته ماقبل ۱/۶۸ درصد کاهش داشت. به نرخ های آخر وقت بازار مذکور ، در طی هفته منتهی به ۱۹ مارس قیمت هر اونس طلا در محدوده ۱۱۲۵/۷۵- ۱۱۰۶/۱۵ دلار و در طی هفته منتهی به ۲۶ مارس قیمت هر اونس طلا در محدوده ۱۱۰۵/۲۵- ۱۱۰۵/۶۰ دلار در نوسان بود.

در طی دو هفته مورد بررسی نوسانات قیمت طلا عمدتاً تحت تأثیر بحران مالی یونان ، نگرانی نسبت به رشد بدھیهای کشورهای عمدۀ صنعتی و برخی از موارد دیگر قرار داشت .

در روز دوشنبه مطابق با ۱۵ مارس، مؤسسه رتبه بندی اعتباری Moody's اعلام کرد که رتبه اعتباری AAA بدھیهای چهار کشور بزرگ آمریکا، انگلیس، فرانسه و آلمان، صدمه ای ندیده است.اما طبق این اعلامیه، خطر صدمه دیدن رتبه اعتباری این دولتها رو به افزایش است. این در حالی بود که نگرانی نسبت به بدھیهای دولت یونان و برخی از دولتها دیگر منطقه یورو نیز همچنان ادامه داشت. در روز سه شنبه نیز از بیانیه شورای سیاستگزاری بانک مرکزی آمریکا چنین استنباط می شد که این بانک برای مدت‌ها، نرخ بهره

کلیدی وجوه فدرال را در سطح نزدیک به صفر حفظ خواهد کرد. حفظ نرخ بهره کلیدی در این سطح، هزینه فرصت سرمایه گذاری در طلا را کاهش میدهد. موارد مذکور به همراه افزایش قیمت نفت در روزهای ۱۶ و ۱۷ مارس، سبب شد تا قیمت طلا از روز ۱۵ مارس تا پایان روز ۱۸ مارس، سیر صعودی داشته باشد. حتی در مقطعی از روز چهارشنبه (۱۷ مارس) قیمت هر اونس طلا تا سطح $1132/80$ دلار نیز رسید. اما در روز پنجشنبه (۱۹ مارس) بانک مرکزی هند تصمیم گرفت که نرخ بهره کلیدی قراردادهای باخرید خود را با $0/25$ درصد افزایش به $5/0$ درصد برساند. هند بزرگترین مصرف کننده طلا در جهان است. افزایش نرخهای بهره در هند از یک سو قدرت خرید طلا توسط مصرف کنندگان را کاهش میدهد و از سوی دیگر موجب افزایش هزینه فرصت سرمایه گذاری در طلا در این کشور می‌شود. از سوی دیگر موجودی طلای مؤسسه SPDR Gold Trust، بزرگترین ETF جهان در روز ۲۲ مارس، برای چندمین روز متوالی در سطح $1115/51$ تن بلا تغییر مانده بود. این امر خود بیانگر عدم تمایل به سرمایه گذاری در طلا بوده است. به این ترتیب تا این تاریخ از سالجاری موجودی طلای این مؤسسه حدوده $18/0$ تن کاهش داشته است. در حالیکه در مدت مشابه سال قبل موجودی طلای مؤسسه مذکور حدود 290 تن افزایش نشان می‌داد. این امر در واقع نشان می‌دهد که تمایل به سرمایه گذاری در طلا در سالجاری نسبت به سال ماقبل کاهش شدید داشته است.

موارد مذکور به همراه کاهش قیمت نفت و افزایش دلار، موجب ضعف قیمت طلا در روزهای ۱۹ و ۲۲ مارس گردید. در روز سه شنبه ۲۳ مارس، اتحادیه شمش بمبئی اعلام کرد که واردات طلا به هند در ماه مارس سالجاری حدود $23-28$ تن خواهد بود که نسبت به ماه مشابه سال قبل ($4/8$ تن) افزایش شدیدی را نشان می‌دهد. از سوی دیگر در روز چهارشنبه (۲۴ مارس) انتشار ارقام مطلوب اقتصادی و عدم استقبال مناسب از مزایده $42/0$ میلیارد دلاری از اوراق قرضه پنجساله دولت آمریکا سبب افزایش شدید بازده اوراق قرضه دولتی شد. افزایش بازده اوراق قرضه هزینه فرصت سرمایه گذاری در طلا را افزایش داد. موارد مذکور به همراه تقویت دلار، موجب ضعف قیمت طلا در روزهای ۲۳ و ۲۴ مارس شد. حتی در مقطعی از روز 24 مارس هر اونس طلا تا سطح $1084/85$ دلار، تنزل نمود. در روز پنجشنبه ۲۵ مارس طلا تحت تأثیر نوسانات یورو، نفت و

شاخصهای قیمت سهام قرار گرفت و در نهایت اندکی تقویت شد. در روز جمعه ۲۶ مارس، ترقی یورو و اخبار مربوط به غرق شدن یک کشتی کره جنوبی در آبهای مرزی و مورد اختلاف با کره شمالی، موجب تقویت قیمت طلا گردید.

۶- نفت

هفته منتهی به ۱۹ مارس:

در هفته مذکور متوسط قیمت نفت خام پایه آمریکا نسبت به هفته ماقبل آن $0/36$ درصد کاهش یافت و هر بشکه آن در محدوده $79/80$ - $82/93$ دلار معامله گردید.

در روز دوشنبه مسئولان اقتصادی اروپا هنوز نتوانسته بودند یک برنامه جامع کمک مالی به

یونان تهیه نمایند. عدم پیشرفت در این زمینه موجب تقویت دلار در برابر یورو شد. از سوی دیگر این احتمال وجود داشت که دولت چین همچنان به سیاست‌های پولی انقباضی خود ادامه دهد. این اقدامات می‌تواند به میزان قابل ملاحظه‌ای از رشد اقتصادی چین و به تبع آن از رشد اقتصاد جهانی بکاهد. بنا به این دلایل قیمت نفت کاهش یافت. اما در روز سه شنبه تصمیم فدرال رزرو به نگه داشتن نرخ بهره وجوه فدرال در سطوح بسیار پایین فعلی و همچنین ضعف دلار موجب ترقی بهای نفت شد. اعلام کاهش ۱/۷ میلیون بشکه‌ای ذخایر بنزین آمریکا، ادامه ضعف دلار و ترقی شاخص سهام S&P 500 به بالاترین سطح خود در هفده ماه گذشته، سبب شد که روند صعودی بهای نفت برای دومین روز متوالی در روز چهارشنبه ادامه یابد.

در روز پنجشنبه براساس برآوردهای به عمل آمده پیش‌بینی می‌شد که میزان صادرات نفت اوپک در چهارهفته منتهی به ۳ آوریل رشد داشته باشد. برخی از ارقام گزارش‌های اقتصادی منتشره در آمریکا هم چندان مثبت ارزیابی نشد. ضمن آنکه طی این روز و روز جمعه نگرانی نسبت به اوضاع مالی یونان همچنان وجود داشت و همین موضوع بر یورو در برابر دلار فشار نزولی وارد می‌کرد. خبر افزایش نرخ بهره در هند در روز جمعه موجب ترقی دلار و ضعف بازار کالاهای اساسی شد. فروش وسیع در سطح بازار کالاهای اساسی موجب شد که شاخص فعالیت این بازارها – موسوم به Reuters/Jefferies ۱/۱ درصد افت نماید که شدیدترین افت در نوع خود از ۲۵ فوریه تا آن زمان بود. با توجه به این عوامل، قیمت نفت طی دو روز آخر هفته یاد شده با سیر نزولی مواجه بود.

هفته منتهی به ۲۶ مارس:

در هفته مذکور، متوسط قیمت نفت خام پایه آمریکا نسبت به هفته ماقبل آن ۸۰/۰ درصد کاهش یافت و هر بشکه آن در محدوده ۸۱/۶۷-۸۰/۰۰ دلار معامله گردید.

در روز دوشنبه بازار سهام تقویت شد و افزایش ریسک پذیری معامله گران موجب تضعیف دلار در برابر یورو گردید. به تبع آن بهای نفت افزایش پیدا کرد. ادامه رشد بازارهای سهام موجب ادامه روند صعودی بهای نفت در اوایل روز سه شنبه شد. اما در این روز موسسه نفت آمریکا

(API) طی گزارشی اعلام نمود که در هفته منتهی به ۱۹ مارس ، موجودی انبار نفت خام این کشور نسبت به هفته ماقبل آن ۷/۵ میلیون بشکه افزایش داشته است. این میزان افزایش، بسیار بالاتر از حد انتظارات کارشناسان بود. این عامل به همراه تقویت دلار تا حدی بر بهای نفت فشار نزولی وارد آورد و موجب محدود شدن روند صعودی آن گردید. در روز چهارشنبه اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا (EIA) ، گزارش هفتگی خود از موجودی انبار نفت و فراورده های عمده نفتی این کشور را به شرح جدول زیر منتشر نمود:

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

درصد تغییر نسبت به مدت مشاهده سال قبل	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	موجودی انبار در هفته منتهی به ۲۰۱۰/۰۳/۱۹ (ارقام به میلیون بشکه)	تولیدات
-۲/۷۷	۲/۱۲	۳۵۱/۳	نفت خام
+۰/۶۹	-۱/۶۲	۱۴۵/۷	فراورده های میان تقطیر
۳/۸۹	-۱/۱۹	۲۲۴/۶	بنزین

براساس این گزارش موجودی انبار نفت خام در هفته منتهی به ۱۹ مارس نسبت به هفته ماقبل آن با ۷/۳ میلیون بشکه افزایش روبرو بوده است . این رقم که با برآورد موسسه API تفاوت چندانی نداشت نشان از رشد بالای ذخایر نفتی داشت . از سوی دیگر ، نگرانی های موجود نسبت به بحران مالی یونان و کاهش رتبه اعتباری پرتغال موجب ترقی دلار در برابر یورو شد . روند ترقی دلار در برابر یورو در روز پنجشنبه نیز ادامه داشت . در این روز آقای تریشه ، رئیس بانک مرکزی اروپا گفت: پذیرش مسئولیت کمک مالی به یونان از سوی صندوق بین المللی پول ، پیام منفی با خود به همراه دارد . بنابراین رشد بازارهای سهام هم نتوانست تأثیر مثبتی برای بازار نفت به ارمغان آورد . در روز جمعه گزارشی منتشر شد مبنی بر آنکه ارقام مربوط به تولید ناخالص داخلی آمریکا در سه ماهه چهارم مورد تجدید نظر نزولی قرار گرفته است . همچنین غرق شدن یک کشتی متعلق به

کره جنوبی به نگرانی های ژئوپولیتیکی دامن زد و موجب ضعف بازار سهام شد. با توجه به دلایل مذکور، بهای نفت در سه روز آخر هفته سیر نزولی پیمود.

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۲۶ مارس ۲۰۱۰						
متوسط هفته	۲۶ جمعه مارس	۲۵ پنجشنبه مارس	۲۴ چهارشنبه مارس	۲۳ سه شنبه مارس	۲۲ دوشنبه مارس	تاریخ عنوان
۸۰/۸۱	۸۰/۰۰	۸۰/۵۳	۸۰/۶۱	۸۱/۶۷	۸۱/۲۵	نفت پایه آمریکا
۷۹/۹۱	۷۹/۲۹	۷۹/۶۱	۷۹/۶۲	۸۰/۴۸	۸۰/۵۴	نفت برنت
-	-	-	-	-	-	نفت اوپک